

RÄJÄYÄ

KUVAT!

Uutena vuotena ilotulitteet valaisevat yötaivasta. Valokuvioiden vangitseminen digikameralla on helppoa, mutta näyttävän kuvan toteuttaminen vaatii jo suunnittelua.

Raketit, padat, pommit ja suihkut karkottavat uuden vuoden pahoja henkiä. Melu- ja raskasmetallisaastees-

ta voidaan olla montaa mieltä, mutta taivaalle nousevat raketit kiinnittävät kyllä katsojien huomion. Monissa muissakin tilaisuuksissa ilotulitus toimii näyttävänä päätöksenä.

Vaikka valokuviot taivaalla ovatkin näyttäviä, pelkät tulisuihkut kuvissa alkavat puuduttaa. Kun kuvaan saa myös ympäristöä: katsojia, maisemaa tai kuun, lisääntyy kuvan kiinnostavuus ja se kertoo enemmän varsinaisesta juhlan aiheestakin.

Paikka ratkaisee

Varsin tärkeä valinta on kuvauspaikka. Jos ilotulitus on lähellä, nousevat raketit korkealle ylös. Pelkästään koko tulimyrskyn saaminen kuvaan vaatii jo vähintään 28–35 mm kinopolttoväliä. Jos kuviin halutaan vielä maan päältäkin ihmisiä ja muita elementtejä, 90 asteen kuvakulma olisi tarpeen. Tämä vastaa noin 17 mm kinopolttoväliä, pienikenoisilla digijärjestelmillä 10 mm objektiivilla.

Laajakulmalla kuvattaessa tunnelma välittyy, kun katsojat saadaan isona kuvaan suoraan ilotulituksen alle. Maisema ja juhlinta tulevat hyvin esille.

Kun valitsee kuvauspaikan korkealta ja kauempaa, 500–1000 metrin päästä, saa ilotulituspaikan kuvaan mukaan. Tällöin korostuvat rakennukset ja maas-

Teksti: Olli Rinne

to. Objektivina voi käyttää 70–200 mm teleä. Esimerkiksi Helsingin Linnanmäen ilotulitus on näyttävä joltain katolta tai läheiseltä mäeltä kuvattuna.

Ilotulituksen tarkka paikka on hyvä tietää etukäteen. Kuvauspaikalle kannattaa tulla ajoissa, jotta saa mieleisensä paikan ja rauhassa rakentaa kalustonsa. Kuvattaessa suosittuja tapahtumia kauempana voivat muut katsojat peittää näkyvyyttä, jollei tähän varaudu.

Asetukset

Raketin räjähdyskuvio muodostuu hehkuvien kappaleiden liikkeestä. Pimeässä kuvio näkyy ihmiselle kokonaisuutena, vaikka kysymys on pistemäisistä valoista. Jos räjähdysten kuvaa lyhyellä valotuksella, kuvassa ei näykään kuvio vaan yksittäiset valotäplät.

Ilotulitus kannattaakin kuvata pitkällä valotuksella jalustalta. Suljinajoiksi tulisi valita 5–15 sekuntia. Kameran tärähtämistä pitää välttää tukevan jalustan ja kevyen laukaisun avulla. Paras tapa on käyttää lankalaukaisinta jatkuvalla valotuksella (bulb-asennolla). Kun raketin näkee nousevan, voi suljimen avata ja pitää auki 1–4 räjähdysten ajan. Pimeässä yössä kuva ei ylivalotu.

Koska tarkkoja laukaisuhetkiä ja raketin yhdistelmiä on sivullisen vaikea arvioida, on kuvia otettava paljon, jotta niistä löytyisi tyylikkäitä kuvioita. Eräs tapa saada sopiva määrä harvakseltaan tulevia räjähdyskuviota, on pitää suljin auki lankalaukaisimella, ja peittää objektiivi vaikka hatulla räjähdysten välissä. Kun uuden raketin näkee nousevan, voi esteen ottaa pois linssin edestä.

Jotta välähdykset eivät palaisi puhki, ja raketin värit näkyisivät, on kameralinssin aukon oltava noin $f/11$ – 16 . ISO-herkkyyden voi pitää pienimmällä arvolla, jotta kuvaan ei tulisi kohinaa. Kokonaisvalotusta kannattaa mitata muiden kuvassa näkyvien rakennusten ja ihmisten mukaan. Jos kuvataan läheltä, voidaan käyttää jopa salamaa yhdistettynä pitkään valotukseen katsojien saamiseksi terävinä mukaan kuvaan.

Valot

Pilvet, sumu ja räjähteiden savu hankaloittavat kuvausta. Kuviin tulee liikaa valoa,

Tunnelman välittämisessä ihmisten reaktiot ovat ensiarvoisia. Läheltä kuvattaessa vinosti ylöspäin suunnattu laajakulma näyttää samassa kuvassa sekä ihmiset että raketit. Kuvan perspektiivi on hiukan omituinen, mutta ehkä sekin esittää tilanteen huumaa.

eivätkä tuliviirut erotu kunnolla. Muutkin luonnonilmiöt vaikuttavat kuvaamiseen. Kylmyyteen kannattaa varautua lämpimällä pukeutumisella ja ottaa varakut taskuun.

Muitakin valoja voi pimeällä kuvata suunnilleen samoin ohjein. Liikenteen ja

kaupungin valot ovat mukavia kohteita. Valotusta pitää usein haarukoida, mutta aikaakin on enemmän. Jos halutaan kuvata tähtiä, on käytettävä suurta aukkoa. Kun valotusta pidennetään minuutteihin, alkaa maapallon pyöriminen muodostaa tähdistä valoviiruja.